

מראי מקומות - יבמות

נט:

תלוי במעשה שיש בו "שם ביאה", דבאמת ביאת בהמה לא שמה ביאה, וא"כ למה צריך קרא לומר דאינה נעשית זונה על ידו. אע"כ דאין צריך שיהי' על הביאה "שם ביאה" כדי לעשותה זונה, אלא אם עשתה מעשה זנות נעשית זונה, הגם דאין ע"ז שם ביאה, וע"ש שיש כמה נפק"מ מזה.

ה. אנוסת עצמו ומפותת עצמו לא ישא ואם נשא נשוי
 וביארה הגמ' דאם נשא נשוי היינו דצריך ליתן גט, אבל עדיין אסורה עליו. ויש לעי', האם איסור זה דאורייתא, ואת"ל כן, למה לא יהי' חלל. וע' בר' פרץ לעיל (נה:) דכ' דכל האיסור בעולת עצמו הוא רק מדרבנן, אבל מדאורייתא מותר לכתחלה, והביא ראיה מגמרן (ולכאו' הראי' מהא דאין הולד חלל). וכ"כ התוס' ישנים לדינא שם. אולם ע' בתוס' לעיל (נט. ד"ה אילימא) דמבואר דהאיסור דאורייתא (ולכאו' כן משמע מרש"י ג"כ, אם לא דחינן דכשהביא הפסוק קאי דוקא על בעולת חבירו, ולא משמע כן). וכאן כ' תוס' דהדין דצריך להוציאה בגט הוא מדרבנן, ומשמע דהגם דאסור מדאורייתא, מ"מ מדאורייתא אי"צ להוציאה, דזהו רק מדרבנן. וזה ודאי צ"ב, אם אסור הוא מדאורייתא, איך שייך להיות דמותר לקיימה מה"ת. וע"ע ברמב"ן (נט.) דכ' דבעולת עצמו חשיכה אין ראוי' לו מן התורה משום דקתני דלא ישא ואם נשא צריך להוציאה בגט. ומה שאין הולד חלל, הוא משום הסברא דסופה להיות בעולה תחתיו (וסברא זו צ"ע, מה ענין הא להא, וע' בדברי הרמב"ן בכתובות ל. דג"כ כ' הכי ומשמע שם מדבריו דהסברא היא דאינו דומה לאלמנה לכ"ג). ומדברי הרמב"ן נראה שיש ג', דגם לאחר נישואין האיסור דאורייתא, אלא דהולד אינו חלל [אולם ע' באבני מילואים ז', ט', דמשמע דהבין בשי' הרמב"ן דאף אין איסור דאורייתא]. ויש עוד שיש, שהוא שי' הרמב"ם (איסורי ביאה יז, טו, כן ביאר המשנה למלך שם דבריו), וכן צידדו תוס' כאן, דאולי אין שום חילוק בין אנוסת עצמו לאנוסת חבירו, וראב"י ס"ל דגם באנוסת עצמו הוא הולד חלל.

א. ורב דאמר כר"א, אי כר"א וכו'

הק' הרמב"ן, למה לא תי' הגמ' דהא מני ר"ש היא, דג"כ ס"ל כר"א לענין שלא כדרכה, אבל לא מצינו דס"ל כוותי' לענין פנוי הבא על הפנוי. וע"ש עוד מה שהק' קו' תוס' (ד"ה ורב), וכ' דה"ה דהוה מצי למימר דס"ל לרב כר"ש, אלא דלפי מה שנקט המתירן דרב כר"א הק'.

ב. בממאנת

פרש"י, דנמצאת שהיא בעולה, אבל אינה אלמנה או גרושה או זונה, ובזה שייך הפסול בעולה לכ"ג. והק' הרשב"א, הא מדאורייתא אין קידושין כאן כלל, ולכאו' לא הוי אלא כביאת פנוי שבא על הפנוי, וא"כ למה לא הוי' זונה לפי ר' אלעזר. ותי' דכל שנבעלת בעילת נישואין, אפי' אם אינם אלא נישואין דרבנן, אבל סכ"ס אינה ביאת זנות, אף לר' אלעזר (ויש לע' אם כוונתו דוקא משום שהוא חל מדרבנן, או העיקר הוא מה שמכיון לביאת נישואין, ומה שהוא נישואין מדרבנן הוא רק היכי תמצא שיכיון לביאת נישואין). וע"ע בריטב"א שהק' באופ"א, דהא ע"י מיאון נמצא שלא הי' ביאת נישואין כלל, והוא ג"כ תי' על דרך הרשב"א, דכיון דבשעת מעשה הי' מכיון לנישואין, אי"ז חשיב ביאת זנות.

ג. נבעלה לבהמה כשרה לכהונה

פרש"י, אפי' לכ"ג, דמוכת עץ בעלמא היא, ומאן דשרי מוכת עץ, שרי בה. והק' הריטב"א, אי כדרכה, הא כ"ע ס"ל דאסור במוכת עץ, שהרי במשנה אי' שלא ישא מוכת עץ, בלא שום חולק. ואם הי' שלא כדרכה, כ"ע מכשירין מוכת עץ, וכדלקמן. ולכן פי' דר' אשי שלא כדרכה קאמה, וכיון שהי' כ"כ פשוט אצלו דליכא מאן דמכשיר בכדרכה, נקט סתמא דנבעלה לבהמה כשרה לכהונה, אבל ודאי שלא כדרכה קאמה.

ד. מנא הא מילתא דאמור רבנן אין זנות לבהמה וכו'
 וע' בקובץ הערות (מ"ה, ט') דכ' להוכיח מסוגיין דשם זונה וכו'